

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY OBCE DOLNÉ LOVČICE K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROKY 2026 - 2028

V zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) predkladám odborné stanovisko k Návrhu rozpočtu obce Dolné Lovčice na roky 2026 - 2028 (ďalej len „stanovisko“).

Cieľom stanoviska je poskytnúť nezávislé odborné zhodnotenie predloženého Návrhu rozpočtu obce Dolné Lovčice na roky 2026 - 2028 (ďalej len „návrh rozpočtu“) a preveriť jeho súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala zo zverejneného návrhu rozpočtu. Zamerala som sa na posúdenie jeho zákonnosti a metodickej správnosti pri jeho zostavení a predložení na schválenie obecnému zastupiteľstvu.

Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi – legislatívnymi normami upravujúcimi proces zostavenia rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný najmä v súlade s nasledovnými zákonmi:

- zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“),
- zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“),
- ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtovej zodpovednosti“), ktorý vymedzuje pravidlá rozpočtovej zodpovednosti, ktoré musí obec pri zostavovaní rozpočtu dodržiavať.

Návrh rozpočtu ďalej zohľadňuje príslušné ustanovenia a to najmä:

- zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- nariadenia vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve,
- zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia

rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy,

- vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistické klasifikácia výdavkov verejnej správy (funkčná klasifikácia),
- príručky na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028.

Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Dátum konania obecného zastupiteľstva bol stanovený na 19.11.2025. Návrh rozpočtu bol zverejnený na úradnej tabuli obce dňa 3.11.2025, na Centrálnej úradnej elektronickej tabuli a na webovom sídle obce v rovnaký deň, t. j. 3.11.2025. Dňom vyvesenia návrhu rozpočtu začala plynúť najmenej desaťdňová lehota, počas ktorej mohli fyzické osoby a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu rozpočtu v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na obecnom úrade. V čase spracovania stanoviska neuplynula lehota na podávanie pripomienok.

Na základe vyššie uvedeného konštatujem, že povinnosť zverejniť návrh rozpočtu minimálne 15 dní pred rokovaním obecného zastupiteľstva bola splnená v súlade s § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení.

Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

V čase spracovania tohto odborného stanoviska bol vypracovaný Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2026 – 2028, ktorý vláda Slovenskej republiky schválila 10. októbra 2025.

V zmysle ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti sa hrubý dlh štátu nachádza nad hranicou najvyššieho sankčného pásma. Dňa 21. novembra 2025 uplynie 24 mesačná výnimka z uplatňovania najprísnejších sankcií podľa ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti. Od 22. novembra 2025 tak budú samosprávy povinné schvaľovať rozpočet na nasledujúci rozpočtový rok 2026 s medziročne nerastúcimi výdavkami, t. j. s výdavkami najviac vo výške výdavkov schváleného rozpočtu na rok 2025, pričom rozpočet musí byť zostavený ako vyrovnaný alebo prebytkový.

Ministerstvo financií SR zverejnilo na svojej webovej stránke dňa 23.9.2025 „**Stanovisko MF SR k príprave rozpočtu verejnej správy, rozpočtov miest, obcí a samosprávnych krajov na rok 2026 vo vzťahu k sankciám dlhovej brzdy**“, v ktorom sa uvádza: „*S prihliadnutím na uvedené Ministerstvo financií Slovenskej republiky (MF SR) pripravuje rozpočet verejnej správy v platných zákonných podmienkach, pričom vzhľadom na očakávané obmedzenia ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti plánuje ukončenie rozpočtového procesu do 21. novembra 2025. MF SR predpokladá, že rovnako budú pri tvorbe svojich rozpočtov na rok 2026 postupovať - ako súčasť rozpočtu verejnej správy - aj subjekty územnej samosprávy, t. j. mestá, obce a vyššie územné celky. Znamená to, že subjekty rozpočtu verejnej správy, vrátane miest, obcí a vyšších územných celkov, budú v roku 2026 hospodáriť bez uvedených sankcií dlhovej brzdy v prípade, ak svoje rozpočty schvália pred 22. novembrom 2025. Povinnosť schváliť na nasledujúci rok rozpočet bez nárastu výdavkov, resp. vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet, sa tak bude vzťahovať až na rok 2027, ak tieto sankcie budú stále*

aktuálne. Toto stanovisko MF SR bolo komunikované so zástupcami samospráv priebežne už od marca 2025.“

Keďže je návrh rozpočtu obce Dolné Lovčice predložený na rokovanie obecného zastupiteľstva dňa 19.11.2025, je zostavený bez uplatnenia sankcií dlhovej brzdy, v zmysle vyššie citovaného stanoviska MF SR.

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (ďalej len „RRZ“) zverejnila na svojej webovej stránke dňa 28.7.2025 materiál s názvom „**Samosprávy a sankcie dlhovej brzdy**“, v ktorom sa uvádza: „Podľa RRZ je interpretácia ústavného zákona nasledovná: „Obec a vyšší územný celok sú povinní schváliť rozpočet na nasledujúci rozpočtový rok s výdavkami maximálne vo výške výdavkov rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka ... “ resp. „Obec a vyšší územný celok sú povinní schváliť na nasledujúci rozpočtový rok iba vyrovnaný rozpočet alebo prebytkový rozpočet.“ Znenie ústavného zákona pri schvaľovaní rozpočtu uplatňuje prísnejšie pravidlá pre územnú samosprávu než pre vládu a parlament. V prípade rozpočtu samospráv sa vyžaduje, aby schválený rozpočet v každom momente splňal požiadavky ústavného zákona. Znamená to, že ak obec alebo vyšší územný celok schváli na rok 2026 deficitný rozpočet (prípadne aj s medziročne rastúcimi výdavkami), počnúc 22. novembrom 2025 sa tento rozpočet dostane do rozporu s ústavnou požiadavkou mať na nasledujúci rozpočtový rok iba vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet. Rozpor je potrebné odstrániť jeho zosúladením s uloženou povinnosťou, t. j. úpravou rozpočtu. V takejto situácii ani neschválenie rozpočtu samospráv do konca roku 2025 a fungovanie v rozpočtovom provizóriu by nezbavovalo samosprávu povinnosti dodržať požiadavky ústavného zákona.“

MF SR na toto stanovisko RRZ reagovalo tak, že uviedlo, že eviduje, že RRZ má vo vzťahu k samosprávam odlišné stanovisko, avšak nesúhlasí s vyjadreniami, ktoré sú tam uvedené.

Deň, kedy sa bude schvaľovať návrh rozpočtu obce na rok 2026 spadá ešte do času pred 22.11.2025. t. j. do času, kedy sa ešte neuplatňujú pravidlá ústavného zákona, a preto odporúčam schváliť návrh rozpočtu na rok 2026, tak ako bol navrhnutý. V tomto sa ani stanovisko MF SR ani RRZ neodlišujú.

A. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Legislatívnym východiskom zostavenia návrhu rozpočtu je zákon o rozpočtovej zodpovednosti a zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Podľa Čl. 9 ods. 1 zákona o rozpočtovej zodpovednosti „*Subjekty verejnej správy sú povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky. Subjekty verejnej správy zohľadňujú pri zostavení svojho rozpočtu prognózy zverejnené ministerstvom financií.*“

V zmysle § 4 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je rozpočet obce základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií v príslušnom rozpočtovom roku.

Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, ktorý je v zmysle § 9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zostavený najmenej na tri rozpočtové roky nasledovne:

- a) rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok,
- b) rozpočet obce na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku,
- c) rozpočet obce na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b).

Návrh rozpočtu obce na roky 2026 – 2028 sa v zmysle § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vnútorne člení na:

- a) bežné príjmy a bežné výdavky - „bežný rozpočet“,
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky - „kapitálový rozpočet“,
- c) finančné operácie.

Podľa § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy *„Rozpočet obce podľa odseku 3 sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. Obec je povinná zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový. Bežný rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch; výška schodku takto zostaveného bežného rozpočtu nesmie byť vyššia ako suma týchto nevyčerpaných prostriedkov. Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový; kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov obce z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku. Ak je bežný rozpočet alebo kapitálový rozpočet zostavený ako prebytkový, možno prebytok príslušného rozpočtu použiť na úhradu návratných zdrojov financovania.“*

Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv.

V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom. Obec má povinnosť zostaviť rozpočet podľa rozpočtovej klasifikácie a používať ju pri zostavovaní návrhu rozpočtu, pri rozpise rozpočtu, pri sledovaní a vykazovaní údajov o realizácii rozpočtových príjmov a rozpočtových výdavkov a pri rozpočtovaní a sledovaní finančných operácií.

Návrh rozpočtu vznikol v období, keď vláda schválila konsolidačný balík s dopadom na samosprávy. Ten zahŕňa najmä opätovné zníženie podielových daní z 55,1 % na 53 % a zároveň nižší očakávaný výnos z týchto daní, pričom výdavky obce zostávajú rovnaké alebo rastú. Vláda síce predpokladá úspory v samospráve, konkrétne opatrenia však neuvádza a RRZ je k ich dosiahnutiu skeptická.

Návrh rozpočtu obce na rok 2026 vrátane finančných operácií je zostavený ako vyrovnaný, čím obec postupovala v súlade s § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový, pričom prebytok je rozpočtovaný vo výške 24 225,00 eur. Z údajov uvedených v tabuľke nižšie vyplýva, že v porovnaní so schváleným rozpočtom pre rok 2025 a s očakávanou skutočnosťou 2025 je navrhovaná výška prebytku bežného rozpočtu vyššia.

Kapitálový rozpočet pre rok 2026 je navrhovaný ako vyrovnaný.

Z tabuľkového prehľadu skutočne dosiahnutých príjmov a skutočne čerpaných výdavkov v uplynulých rokoch sledovaného obdobia vyplýva, že v rokoch 2023 obec dosiahla záporné saldo hospodárenia, v roku 2024 kladné saldo a v roku 2025 sa očakáva kladné saldo príjmov a výdavkov obce vo výške 133 762,00. Kladné saldo je rozpočtované aj v prípade návrhu rozpočtu pre rok 2026.

Saldo finančných operácií je navrhnuté ako záporné, t. j. vo výške –24 225,00 eur, pričom je kryté prebytkom bežného rozpočtu.

Návrh rozpočtu bol zostavený nasledovne:

SUMÁR	2023	2024	2025 schválený rozpočet	2025 očakávaná skutočnosť	2026 návrh rozpočtu	2027 prognóza	2028 prognóza
Bežné príjmy	402 949,00	408 176,00	391 031,00	424 270,00	418 016,00	422 681,00	434 984,00
Bežné výdavky	411 102,00	389 418,00	388 031,00	405 589,00	393 791,00	392 674,00	391 593,00
Saldo bežného rozpočtu	-8 153,00	18 758,00	3 000,00	18 681,00	24 225,00	30 007,00	43 391,00
Kapitálové príjmy	0,00	227 452,00	0,00	230 628,00	345 937,00	0,00	0,00
Kapitálové výdavky	138 905,00	230 075,00	0,00	115 547,00	345 937,00	0,00	0,00
Saldo kapitálového rozpočtu	-138 905,00	-2 623,00	0,00	115 081,00	0,00	0,00	0,00
Príjmy spolu	402 949,00	635 628,00	391 031,00	654 898,00	763 953,00	422 681,00	434 984,00
Výdavky spolu	550 007,00	619 493,00	388 031,00	521 136,00	739 728,00	392 674,00	391 593,00
Saldo príjmov a výdavkov	-147 058,00	16 135,00	3 000,00	133 762,00	24 225,00	30 007,00	43 391,00
Príjmové finančné operácie	170 327,00	29 785,00	8 743,00	52 818,00	115 628,00	0,00	0,00
Výdavkové finančné operácie	13 526,00	35 266,00	30 418,00	68 767,00	139 853,00	16 680,00	16 050,00
Saldo finančných operácií	156 801,00	-5 481,00	-21 675,00	-15 949,00	-24 225,00	-16 680,00	-16 050,00
Zdroje spolu	573 276,00	665 413,00	399 774,00	707 716,00	879 581,00	422 681,00	434 984,00
Použitie zdrojov spolu	563 533,00	654 759,00	418 449,00	589 903,00	879 581,00	409 354,00	407 643,00
SALDO	9 743,00	10 654,00	-18 675,00	117 813,00	0,00	13 327,00	27 341,00

Rozpočet obce na rozpočtový rok 2026 bude po schválení obecným zastupiteľstvom v Dolných Lovčiciach záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky 2027 a 2028 sú orientačné a ich ukazovatele sa budú spresňovať v ďalších rozpočtových rokoch.

B. NÁVRH ROZPOČTU

ROZPOČET BEŽNÝCH PRÍJMOV

Bežné príjmy sú v Návrhu rozpočtu pre rok 2026 rozpočtované vo výške 418 016,00 eur, čo predstavuje približne rovnakú úroveň ako očakávaná skutočnosť 2025. Uvedená výška bežných príjmov je o 26 985,00 eur vyššia, ako schválený rozpočet pre rok 2025, ktorá bola rozpočtovaná vo výške 391 031,00 eur. Tento nárast je spôsobený najmä úpravou výšky podielových daní podľa septembrovej prognózy Ministerstva financií SR, ako aj miernym zvýšením vlastných príjmov obce.

V návrhu rozpočtu pre rok 2026 sa predpokladá zvýšenie daňových príjmov v porovnaní so schváleným rozpočtom pre rok 2025 o 22 976,00 eur, v porovnaní s očakávanou skutočnosťou za rok 2025 ide o zvýšenie vo výške 19 510,00 eur.

Nedaňové príjmy sú rozpočtované s nárastom o 195,00 eur oproti schválenému rozpočtu pre rok 2025, avšak v porovnaní s očakávanou skutočnosťou za rok 2025 sa predpokladá ich pokles o 4 366,00 eur.

V kategórii grantov a transferov sa rozpočtuje zvýšenie o 3 814,00 eur v porovnaní so schváleným rozpočtom pre rok 2025, no zároveň zníženie o 21 398,00 eur v porovnaní s očakávanou skutočnosťou za rok 2025.

Prehľad rozpočtovaných bežných príjmov

Bežné príjmy	2023 skutočnosť	2024 skutočnosť	2025 schválený rozpočet	2025 očakávaná skutočnosť	2026 návrh rozpočtu
100 Daňové príjmy	351 945,00	343 702,00	303 085,00	306 551,00	326 061,00
200 Nedaňové príjmy	17 847,00	27 823,00	18 243,00	22 804,00	18 438,00
300 Granty a transfery	33 157,00	36 651,00	69 703,00	94 915,00	73 517,00
SPOLU	402 949,00	408 176,00	391 031,00	424 270,00	418 016,00

Prehľad vybraných rozpočtovaných bežných príjmov

Kód zdroja	EK	Bežné príjmy	2023 skutočnosť	2024 skutočnosť	2025 schválený rozpočet	2025 očakávaná skutočnosť	2026 návrh rozpočtu
		100 Daňové príjmy	351 945,00	343 702,00	303 085,00	306 551,00	326 061,00
41		Vlastné príjmy obce					

	110	Dane z príjmov a kapitálového majetku	289 837,00	279 837,00	226 401,00	230 163,00	249 678,00
		Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	289 837,00	279 837,00	226 401,00	230 163,00	249 678,00
	120	Dane z majetku	33 816,00	33 894,00	42 400,00	41 698,00	41 698,00
	130	Dane za tovary a služby	28 292,00	29 971,00	34 284,00	34 690,00	34 685,00
		200 Nedaňové príjmy	17 847,00	27 823,00	18 243,00	22 804,00	18 438,00
	210	Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	3 699,00	7 582,00	7 265,00	7 460,00	7 460,00
	290	Iné nedaňové príjmy	1 415,00	9 458,00	28,00	4 594,00	28,00
71		Iné zdroje					
	220	Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	1 260,00	1 150,00	1 150,00	1 150,00	1 150,00
71		Školné za školy a školské zariadenia	1 260,00	1 150,00	1 150,00	1 150,00	1 150,00
72f		Súvisiace so stravovaním vrátane úhrad stravy					
	220	Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	8 429,00	7 515,00	6 950,00	6 950,00	6 950,00
72f		Réžia stravné MŠ	1 358,00	1 403,00	1 300,00	1 300,00	1 300,00
		Poplatky a platby za stravné MŠ	7 071,00	6 112,00	5 650,00	5 650,00	5 650,00
		300 Granty a transfery	33 157,00	36 651,00	69 703,00	94 915,00	73 517,00
111		Zo štátneho rozpočtu					
	310	Tuzemské bežné granty a transfery	28 445,00	23 232,00	67 903,00	88 171,00	71 817,00
		Tuzemské bežné transfery zo št. predškolskáci - strava	8 346,00	2 708,00	2 700,00	2 280,00	2 280,00
		Na stavebný poriadok ŠR SOU	1 216,00	0,00	1 310,00	1 313,00	1 310,00
		Zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov na voľby	0,00	2 641,00	0,00	0,00	1 395,00
		Transfer - financovanie MŠ-normatív	0,00	0,00	59 900,00	71 142,00	63 000,00

Najvýznamnejšiu časť bežných príjmov obce tvorí výnos dane z príjmov poukazovaný územnej samospráve, ktorý je v návrhu rozpočtu rozpočtovaný vo výške 249 678,00 eur. V porovnaní so schváleným rozpočtom pre rok 2025 ide o nárast vo výške 23 277,00 eur, v porovnaní s očakávanou skutočnosťou za rok 2025 ide o zvýšenie o 19 515,00 eur.

V rámci konsolidačných opatrení štát v roku 2026 znižuje podiel dane z príjmov poukazovanej obciam z 55,1 % na 53 %. Pri stanovení výšky príjmu z podielu na dani z príjmov fyzických a právnických osôb návrh rozpočtu vychádza zo septembrovej prognózy Ministerstva financií SR. Táto daň tvorí najväčšiu a zároveň najvýznamnejšiu položku bežných príjmov obce, no jej výšku obec nemôže priamo ovplyvniť. Potenciálnym rizikom zostáva nenaplnenie prognózy

alebo zmeny legislatívy s vplyvom na verejné financie, ktoré môžu mať dosah aj na rozpočet obce.

Sú však aj položky, ktoré pri tvorbe návrhu rozpočtu obec má možnosť ovplyvniť. Dôležitou skupinou daňových príjmov je daň z majetku, ktorá zahŕňa daň z pozemkov, daň zo stavieb, daň z bytov a nebytových priestorov a ktorá je rozpočtovaná vo výške 41 698,00 eur, čo predstavuje v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2025 pokles o 702,00 eur a v porovnaní s očakávanou skutočnosťou za rok 2025 rovnaký pokles o 702,00 eur.

Položka dane za tovary a služby je rozpočtovaná vo výške 34 685,00 eur, čo je zhruba úroveň schváleného rozpočtu pre rok 2025 a zároveň očakávanej skutočnosti za rok 2025.

Návrh rozpočtu nedaňových príjmov na rok 2026 je zostavený v obdobnej výške ako schválený rozpočet na rok 2025, čo odráža stabilný vývoj tejto príjmovej kategórie bez výraznejších medziročných zmien.

Z analýzy vývoja za uplynulé roky vyplýva rastúci trend grantov a transferov, pričom v porovnaní s očakávanou skutočnosťou za rok 2025 sa rozpočtuje mierne zníženie tejto položky. Najväčší podiel na položke granty a transfery tvorí transfer určený na financovanie Materskej školy, ktorý je rozpočtovaný vo výške 63 000,00 eur.

Za pozitívne považujem, že návrh rozpočtu pri viacerých položkách príjmov zohľadňuje údaje z očakávanej skutočnosti roku 2025 aj zo schváleného rozpočtu na rok 2025, čo prispieva k jeho realistickému a zodpovednému nastaveniu.

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH PRÍJMOV

Obec v Návrhu rozpočtu pre rok 2026 rozpočtuje kapitálové príjmy vo výške 345 937,00 eur.

Kód zdroja	EK	Kapitálové príjmy	2023	2024	2025 schválený rozpočet	2025 očakávaná skutočnosť	2026 návrh rozpočtu
1P01		Plán obnovy a odolnosti					
	320	Tuzemské kapitálové granty a transfery	0,00	0,00	0,00	0,00	281 250,00
1P01	322001	Transfer Plán obnovy - Cyklocestička	0,00	0,00	0,00	0,00	281 250,00
1P02		Plán obnovy a odolnosti - prostriedky na úhradu DPH					
	320	Tuzemské kapitálové granty a transfery	0,00	0,00	0,00	0,00	64 687,00
1P02	322001	Transfer Plán obnovy - Cyklocestička úhrada DPH	0,00	0,00	0,00	0,00	64 687,00
Kapitálové príjmy SPOLU			0,00	227 452,00	0,00	230 628,00	345 937,00

V návrhu rozpočtu kapitálových príjmov sú rozpočtované dve hlavné položky. Prvú tvorí transfer z Plánu obnovy a odolnosti vo výške 281 250,00 eur, ktorý predstavuje kapitálový

príjem určený na financovanie projektu výstavby cyklocestičky. Tento príjem je viazaný na realizáciu konkrétneho projektu v rámci Plánu obnovy a jeho čerpanie bude závislé od priebehu a plnenia podmienok projektu. Druhým kapitálovým príjmom sú prostriedky vo výške 64 687,00 eur, ktoré sú určené na úhradu DPH súvisiacej s realizáciou uvedeného projektu.

Celkovo možno návrh rozpočtu kapitálových príjmov hodnotiť ako vecne aj účelovo odôvodnený, keďže rozpočtované príjmy zodpovedajú plánovaným investičným aktivitám a sú kryté zabezpečenými zdrojmi financovania z Plánu obnovy a odolnosti.

ROZPOČET BEŽNÝCH VÝDAVKOV

Návrh rozpočtu bežných výdavkov na rok 2026 zohľadňuje potreby samosprávy, ako aj zákonné povinnosti obce vyplývajúce zo zákona o obecnom zriadení. Jeho výška je priamo závislá od úrovne bežných príjmov, ako aj od bežných grantov a transferov, prostredníctvom ktorých sa zabezpečuje prenesený výkon štátnej správy. Bežné výdavky sú v návrhu rozpočtu na rok 2026 rozpočtované vo výške 393 791,00 eur. Oproti schválenému rozpočtu na rok 2025 obec uvažuje so zvýšením objemu bežných výdavkov, avšak rozpočtovaná suma je zároveň nižšia ako očakávaná skutočnosť roka 2025.

	2023	2024	2025 schválený rozpočet	2025 očakávaná skutočnosť	2026 návrh rozpočtu	2027 prognóza	2028 prognóza
Bežné výdavky	411 102,00	389 418,00	388 031,00	405 589,00	393 791,00	392 674,00	391 593,00

Bežné výdavky zahŕňajú najmä výdavky na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania a poistné a príspevky do poisťovní zamestnancov obce, výdavky na prevádzku obecného úradu, výdavky na odpadové hospodárstvo, verejné osvetlenie.

Súčasťou bežných výdavkov sú aj prostriedky na činnosť Materskej školy. V návrhu rozpočtu sú zohľadnené výdavky na mzdy a poistné zamestnancov Materskej školy, náklady na energie, materiál, bežnú prevádzku.

V návrhu rozpočtu na rok 2026 sú zahrnuté aj bežné výdavky financované zo štátneho rozpočtu, ktoré súvisia s organizáciou a zabezpečením komunálnych volieb. Ide o zákonom stanovené výdavky, ktoré obec musí v súvislosti s volebným procesom zabezpečiť v plnom rozsahu.

V súvislosti s ukončením funkčného obdobia starostu obce návrh rozpočtu na rok 2026 zohľadňuje aj výdavok na vyplatenie odchodného, ktoré obci vyplýva z platnej legislatívy. Tento výdavok je zahrnutý medzi bežné výdavky a je rozpočtovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o obecnom zriadení. V prípade, že sa tieto rozpočtované prostriedky na vyplatenie odchodného v priebehu rozpočtového roka nevyčerpajú, bude ich možné presunúť do rezervného fondu obce.

V priebehu rozpočtového roka pri raste bežných príjmov, dochádza aj k rastu bežných výdavkov. Vzhľadom na skutočnosť, že podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy musí byť bežný rozpočet zostavený ako vyrovnaný alebo prebytkový a táto podmienka musí byť dodržaná počas celého rozpočtového roka, aj v tomto roku upozorňujem

na potrebu priebežného sledovania vývoja bežných príjmov a v prípade potreby vykonávať zmeny rozpočtu.

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV

Obec v Návrhu rozpočtu pre rok 2026 rozpočtuje kapitálové výdavky vo výške 345 937,00 eur.

Funkčná klasifik.	Kód zdroja	EK	Kapitálové výdavky	2023	2024	2025 schválený rozpočet	2025 očakávaná skutočnosť	2026 návrh rozpočtu
04.5.1			Cestná doprava	5 705,00	0,00	0,00	115 000,00	345 937,00
	1P01		Plán obnovy a odolnosti	0,00	0,00	0,00	0,00	281 250,00
		710	Obstarávanie kapitálových aktív	0,00	0,00	0,00	0,00	281 250,00
	1P01	717001	Cyklocestička	0,00	0,00	0,00	0,00	281 250,00
	1P02		Plán obnovy a odolnosti prostriedky na úhradu DPH	0,00	0,00	0,00	0,00	64 687,00
		710	Obstarávanie kapitálových aktív	0,00	0,00	0,00	0,00	64 687,00
	1P02	717001	Cyklocestička - úhrada DPH	0,00	0,00	0,00	0,00	64 687,00
Kapitálové výdavky SPOLU				138 905,00	230 075,00	0,00	115 547,00	345 937,00

FINANČNÉ OPERÁCIE

Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody finančných prostriedkov peňažných fondov obce a ktorými sa realizujú prijaté návratné zdroje financovania do rozpočtu obce a ich splácanie. Finančné operácie sa uskutočňujú a vykazujú mimo rozpočtu príjmov a rozpočtu výdavkov, avšak prevody prostriedkov, ktoré sa realizujú cez finančné operácie, ovplyvňujú čerpanie výdavkov príslušného rozpočtu.

Za finančné operácie sa považujú poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu obce a ich splátky. V prípade ak je rozpočet obce zostavený ako prebytkový, možno prebytok príslušného rozpočtu použiť na úhradu návratných zdrojov financovania.

Prehľad príjmových a výdavkových finančných operácií

Finančné operácie	2023	2024	2025 schválený rozpočet	2025 očakávaná skutočnosť	2026 návrh rozpočtu	2027 prognóza	2028 prognóza
príjmové	170 327,00	29 785,00	8 743,00	52 818,00	115 628,00	0	0
výdavkové	13 526,00	35 266,00	30 418,00	68 767,00	139 853,00	16 680,00	16 050,00
ROZDIEL	156 801,00	-5 481,00	-21 675,00	-15 949,00	-24 225,00	-16 680,00	-16 050,00

		EK		2023	esto			
--	--	-----------	--	-------------	-------------	--	--	--

Funkčná klasifik.	Kód zdroja		Finančné operácie			2025 schválený rozpočet	2025 očakávaná skutočnosť	2026 návrh rozpočtu
			Príjmové FO	170 327,00	29 785,00	8 743,00	52 818,00	115 628,00
		400	Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami	35 327,00	29 785,00	8 743,00	27 318,00	115 628,00
	131P		zo štátneho rozpočtu z r.2025					
		450	Z ostatných finančných operácií	0,00	0,00	0,00	0,00	115 628,00
	131P	453	Modernizácia chodníkov	0,00	0,00	0,00	0,00	115 628,00
			Výdavkové FO	13 526,00	35 266,00	30 418,00	68 767,00	139 853,00
01.1.2			Finančné a rozpočtové záležitosti	2 847,00	13 171,00	3 171,00	13 171,00	3 171,00
01.7.0			Transakcie verejného dlhu	10 679,00	18 504,00	18 504,00	18 717,00	21 054,00
04.5.1			Cestná doprava	0,00	0,00	0,00	0,00	115 628,00
			ROZDIEL	156 801,00	-5 481,00	-21 675,00	-15 949,00	-24 225,00

Príjmové finančné operácie sú rozpočtované vo výške 115 628,00 eur, výdavkové finančné operácie sú rozpočtované vo výške 139 853,00 eur a predstavujú splátky istín dlhodobých bankových úverov. Saldo príjmových a výdavkových finančných operácií je rozpočtované ako záporné, t. j. vo výške - 24 225,00 eur.

Z hľadiska plnenia ukazovateľov zadlženosti je dôležité pravidelne monitorovať stav a vývoj dlhu obce a zároveň uplatňovať princíp opatrnosti, aby v budúcich obdobiach nedošlo k ohrozeniu schopnosti obce splácať bežné výdavky a plniť svoje záväzky. Cieľom je tiež posilniť odolnosť obce voči nepriaznivým ekonomickým podmienkam.

V rámci sledovania stavu a vývoja dlhu bola v roku 2025 vykonaná Kontrola stavu a vývoja dlhu obce, ktorej výsledky slúžia ako podklad pre zodpovedné finančné riadenie a plánovanie rozpočtových záväzkov v nasledujúcich rokoch.

C. ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE NÁVRHU ROZPOČTU

Po preverení náležitostí a obsahu návrhu rozpočtu obce na roky 2026 – 2028 konštatujem, že je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi – zákonom o rozpočtovej zodpovednosti a zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Predložený dokument vyjadruje ekonomickú samostatnosť hospodárenia obce a predstavuje hlavný nástroj riadenia hospodárenia.

Dňa 21. novembra 2025 uplynie 24 mesačné obdobie výnimky zo zavedenia najprísnejších sankčných opatrení podľa ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti. To znamená, že od 22. novembra 2025 budú musieť samosprávy schvaľovať rozpočet na rok 2026 tak, aby výdavky medziročne nenarástli, teda ich výška nesmie presiahnuť úroveň rozpočtovaných výdavkov na rok 2025. Zároveň musí byť rozpočet zostavený ako vyrovnaný alebo prebytkový.

Zároveň je dôležité poznamenať, že návrh rozpočtu na rok 2026 sa predkladá ešte pred aktiváciou tzv. dlhovej brzdy podľa ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti. Z tohto dôvodu sa naň v súčasnosti nazerá ako na „štandardný rozpočet“, teda bez uplatnenia obmedzení a limitov, ktoré by z aktivácie dlhovej brzdy vyplývali.

Návrh rozpočtu obce na rok 2026 vrátane finančných operácií je zostavený ako vyrovnaný. Návrh rozpočtu obce na rok 2026 bez finančných operácií je zostavený ako prebytkový. Bežný rozpočet je navrhnutý ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako vyrovnaný. Schodok finančných operácií je krytý prebytkom bežného rozpočtu.

V zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je povinnosť obce zostavovať bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový a počas celého rozpočtového roka musí byť táto podmienka dodržaná, preto je nevyhnutné priebežne monitorovať vývoj bežných príjmov a v prípade potreby vykonávať zmeny rozpočtu.

Návrh rozpočtu bol zverejnený zákonným spôsobom - na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce (www.obec-dolnelovcice.sk) v zákonom stanovenej lehote v súlade s § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení.

Ing. Natália Vrabcová, v. r.
hlavná kontrolórka obce Dolné Lovčice